imprimé sur www.torah-box.com/torah-pdf

יוצא דופן. על ידי סם נפחמו מעיה והוציאו את העובר לאוץ ומתרפאת: כל הנשים. לענין נדה: מטמאות. מכי אמת דם לבית המיטן אע"ג דהעמידוהו כותלי רחמה: בבשרה. משמע נמוך בשרה: לחרץ. בגמרא [מא.] יליף לה: שנזדעזעו אבריו. נעקר שכבת זרע מגופו: **גמ'** אלא כעין תורה אור שהזריעה. כגון מיעוק הולד כדאמר בהמפלת (לעיל ס.) שליא בבית הבית טמא כו' רבי שמעון אומר הולד מיעוק ואמר בגמרא [לעיל ס:] מודה רבי שמעון שאמו טמאה לידה ויליף טעמא מהכא אבל רבנן לא צריך להו קרא להכי דהא לידה כיון דאמרי הבית טמא ליה מיעוק ופשיטא דאמו טמאה לידה: תלד. ואם נקבה תלד דמלי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים: לחייב על כל בן ובן. שאם נקבה לאחר י"ד לנקבה ושמשה ונתעברה וילדה לאחר שמונים מביאה שני קרבנות: תורת היולדת. משמע מודה אחת ליולדת ולדות הרבה: שלפני מלאת. ילדה עכשיו וילדה לאחר שמונים קמא הוי לפני מלאת ובתרא הוי לאחר מלאת: זאת. משמע כמו שמפורש בענין קרבן אחד לזב אחד: הני מילי. לאין מביאה על שלפני מלאת ולאחר מלאת קרבן אחד: בתרי עיבורי. שילדה וחזרה ונתעברה בתוך ימי טוהר וילדה לאחר שמונים: כגון יהודה וחזקיה. דאמרינן בהמפלת (לעיל ס.) שנשהה אחרון אחר הראשון ג' חדשים: מודה ר"ש. מיולת דופן: שאינו קדוש. קדושת הגוף אלא כשאר קדשים שקדם מותן להקדשן דלא קדשי אלא כעצים וכלבונה לדמיהם ויונאין לחולין ליגזז וליעבד: לידה לידה. כתיב בקדשים (ויקרא כב) שור או כשב או עז כי יולד וכתיב בעבור (דברים טו) אשר יולד: מאדם. לענין טומאה וטהרה דכתיב וילדה זכר: אמו מאמו. בעבור כתיב (שמות כב) שבעת ימים יהיה עם אמו ובקדשים כתיב (ויקרא כב) והיה שבעת ימים תחת אמו: שכן אם בהמת קדשים פיגול נותר וטמא. אם בתרוייהו כתיב אמו ותרוייהו בהמת קדשים ופגול ונותר וטמא טהא בהם לאפוקי אדם דליתיה בכל הני: פשוט. אדם משמעי בין בפשוט בין בעבור וכן קדשים הוו פשוטים. וכין באדם וכין בקדשים לא משמעו בזכרים לתרוייהו עפי מבנקבות לאפוקי בכור דליתיה אלא בזכרים. ותרוייהו בין אדם בין קדשים לא הוו קדושין מאליהן אבל בכור קדושתו מאליו. וכין קדשים וכין אדם לא הוו מחטאת כהוה כגון שלמים לבעלים הן לאפוקי בכור דהוי ממחטאת כהוה: דמסייע ליה לרבי יוחנן.

לעיל ס.

[לעיל ס.]

[לעיל נא.]

[לעיל מז:]

[בכורות ז:]

[נכורות מז:]

[בכורות מה:]

[חולין מא: ע"ז כג:]

לעיל כא.

גליון הש"ס

כתני' ויתי סכרה. עיין ט' פ"ח מנדרים מלבחלף שם סיה לאכל מבחוסה. עיין יג ע"ח:

מרדות כ: זבחים כה: מד. ע"ש

תגות מהר"ב רגשבורת

א) תוס' ד"ה זאת כו'. דהשולה מביעא דהשולה. ל"ג מי' אבחים דף מד ע"ח מוסי ד"ה זאת כו' ומה שאמר שם עליהם נמל מסרחים מקרם וכל"ל ויעיש כמ' מה שנו וחד"ק ב) באו"ר נמ"ק הנמ"ס דף כד. ל"ל יד ויש"ש מוסי' ד"ה מב"ם

יוצא דופן אין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה ואין חייבין עליו קרבן *ר"ש אומר הרי זה כילוד כל הנשים מטמאות בבית החיצון שנאמר רם יהיה זובה בבשרה אבל הזב ובעל קרי ואינן מטמאין עד שתצא טומאתן לחוץ *היה אוכל בתרומה והרגיש שנזדעזעו אבריו אוחז באמה ובולע את התרומה ומטמאין בכל שהוא אפילו כעין הרדל ובפרות מכן: **גמ'** א"ר מני בר פטיש מאי טעמייהו דרבנן אמר קרא אשה כי תזריע וילדה זכר עד שתלד במקום שהיא מזרעת ור"ש ההיא דאפילו *לא ילדה אלא כעין שהזריעה אמו טמאה לידה *ור"ש מאי טעמיה אמר ר"ל אמר קרא תלד *לרבות יוצא דופן ורבנן האי מבעי ליה לרבות טומטום ואנדרוגינוס דסלקא דעתך אמינא זכר ונקבה כתיב זכר ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס קמ"ל ורבי שמעון נפקא ליה מדתני בר ליואי דתני בר ליואי לבן לבן מכל מקום לבת לבת מ"מ ורבנן האי מבעי ליה לחייב על כל בן ובן ולחייב על כל בת ובת ורבי שמעון נפקא ליה מדתני *תנא קמיה דרב ששת *ואת תורת היולדת 'מלמד שמביאה קרבן אחד על ולדות הרבה יכול תביא על לידה ועל זיבה כאחת אלא יולדת דאכלה דם ויולדת דאכלה חלב בחר קרבן תסגי לה אלא יכול תביא על לידה שלפני מלאת ועל לידה שלאחר מלאת כאחת ת"ל זאת ורבנן אע"ג דכתיב זאת א'צטריך לבן או לבת סד"א ה"מ בתרי עיבורי (דחד הוי נפל) אבל בחד עבורא כגון *יהודה וחזקיה בני ר' חייא אימר בחד קרבן סגי לה קמ"ל *א"ר יוחנן ומודה רבי שמעון בקדשים *שאינו קדוש מאי טעמא גמר לידה לידה מבכור מה התם פטר רחם אף כאן פטר רחם ולגמר לידה לידה מאדם מה התם יוצא דופן אף כאן יוצא דופן מסתברא מבכור הוה ליה למילף שכן אמו מאמו אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן פשוט מפשיט אלא מבכור הוה ליה למילף שכן אם בהמת קדשים פגול נותר וטמא אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן פשוט זכר כמתנה הנך נפישן אמר רב חייא בריה דרב הונא משמיה דרבא תניא דמסייע ליה לר' יוחנן *ר' יהודה אומר *ואת תורת העולה היא העולה הרי אלו ג' מיעוטין פרט

יוצא דופן. ממקום שמזרעה. ואם תאמר למה לי קרא נילף לידה לידה מבכור כדילפינן לענין קדשים בפשוט וי"ל דאי לאו קרא הוה דרשינן מהלך לרבות יוצא דופן כדדרשי ר"ש: **בעין** שהזריעה. פרש"י ולרבנן לא צריך קרא דהא סברי בהמפלת (לעיל ס.) דלובן אינם מיטוקים ומיהו לאמריך להיכא דהשיקה מיה ידה במעי אמה "ומעבר את הולד דסמאה לרבנן וי"ל דתרוי ס"מ":

מודה ר"ש בקדשים שאינו קדוש. בפ' בתרא דבכורות (דף מז:) נבי ר"א ברבי יהודה דאיתי ליה יוצא דופן קדוש אמר סבר לה כר"ש דאמר יוצא דופן ולד מעלין הוא ותימה דהא ר"ש מודה בקדשים אינו קדוש כדאמר רבי יוחנן הכא בדמשוכח נמי בבריתא דמייתי בסמוך וי"ל דסבר כר"ש ובריפא מדר"ש דאפילו בקדשים קאמר דקדוש: **גמור** לידה לידה מבכור. בפ' ולד חטאת (דף יג.) במעילה נבי ולד המשתרת לא יצא "מן המשתרת יליף אמו אמו מבכור והכל אחד כדמוכח בסמוכין ואי"ת בפרק מרובה (כ"ק דף מז:) אמר כל מקום שנאמר שה אינו אלא להוציא את הכלאים וקאמר למעוטי מאי לא למעוטי קדשים בהדיא כתיב בהו לא כשב פרט לכלאים אם למעבר תחת תחת יליף מקדשים ולא לבכור העברה העברה יליף ממעבר והשתא אמאי לאמריך למילף בכור ממעבר ומעבר גופיה יליפינן מקדשים הוה ליה למימר דגילף בכור לידה לידה לא אמו אמו מקדשים וי"ל דלא יליפינן לידה לידה לא אמו אמו אלא כגון הכא דתייני בלידה לא במעילה דתייני בענין אחהות וא"ת ובסמוכין אמאי לריך ג"ש לידה לידה לא אמו אמו מילף פסול יוצא דופן בקדשים מג"ש דתחת ממעבר ומעבר מג"ש דהעברה מבכור וי"ל דג"ש לידה ודאמו לריך לשום דרשה אחריתי: **הנך** נפשין. וא"ת דבפרק יש בכור (בכורות דף מז:) אר"ש דיוצא דופן בכור לגאלה הוי דיליף מוילון ט בנים לידה לידה מאשה לאיש ליה הכא דהוי ולד והשתא ליקמ מבכור בהמה שכן בכור זכר (מהטות) וי"ל דאדם מאדם עדיף שכן אין שייך בהו פגול נותר וטמא דאיש ובפרק ראשית הגז (חולין דף קלו.) דקאמר פשוט מפשוט עדיף אע"ג דהגהו נפשי אתם משום דהוי בהמה מבהמה אבל הכא דבהמה מאדם לא:

זאת היא השולה. הכי כתיב קרא זאת תורת העולה היא העולה הרי ג' מיעוטי זאת והיא ה' ה' העולה תניא א] העולה קמא דריש רבא דמיעוטא ד' ד' נשתם. ובכל איגר דשפרש ר' שמעון מורה ר' יהודה [דאם עלה לא ירדו] כדמפרש פעמא בובחים. ואיכא והא ר' יהודה סבר ה) בפ"ק דובחים דרצאה מקרשת כמזבח א"כ כולם יעלו א"כ הכי משני לה מבטל מיבטל נותר מסא וכל בגון שיש הפסק ביני ובין רצאת הפורה: ה) לל מנחות נמ' קלא (דף מח)

תוספי הרא"ש

שתלד ממקום שמזרע'. ואיתמה בלא כי תזריע נמי לשון תלד משמע לשעורי יוצא דופן כדדרשינן נבי קדשים כי יולד פרט ליוצא דופן וכמ' יש בכור נמי מטעשינן יוצא דופן מילדו לו. וי"ל דהתם לא מלשון לידה קא מסתעם אלא דנמרינן לידה מבכור כדנמרינן לקמן נבי קדשים ואיתמה אכתי תיקשי לך הכא נמי נינמר לידה מבכור. וי"ל דאי לאו כי תזריע הוה מיסתבר למידרש מאי לכדדרשי ליה ר' שמעון: ר' שמעון ס"מ. לכתר אבאי לא דרשי קרא כדדרשי ליה רבנן: **סד"א** וכר ואיי. אע"ג דבמ' דהמלה משמע דלא דרשינן ליה בהכי אלא היכא דשייתר שאני הכא דכתיבי תרוא בן ובת הלכך זכר ונקבה מיותר: **זאת** וגו' היא העולה. הרי אלו ג' מיעוטין זאת והיא וה"א דהעולה שני אבל העולה קמא דריש סניה העולה עולת ראשונה בפ' תמיד נשחט. ובכל איגר דשפרש ר' שמעון מורה ר' יהודה [דאם עלה לא ירדו] כדמפרש פעמא בובחים. ואיתמה והא ר' יהודה סבר ה) בפ"ק דובחים דרצאה מקרשת כמזבח א"כ כולם יעלו א"כ הכי משני לה מבטל מיבטל נותר מסא וכל אינך לבר הני ג'. ריל בגון שיש הפסק ביני ובין רצאת הפורה: ה) לל מנחות נמ' קלא (דף מח)

יוצא דופן אין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה. מתוך שאינו מיטוקים אינו מטמא אדם ובגדים ואינו מטמא אוכלין ומשקין. ואם תאמר מאי אמרת דלא מיטוקים אינו מטמא אדם ובגדים הא אמרינן בפרק בתרא דנדה (דף לא:) אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן אמר רבי שמעון בן יוחאי אמר רבי אלעזר בן עזריה אמר רבי אלעזר בן מתיא